

**DJEČJI VRTIĆ „RADOST“
BARTOLA KAŠIĆA 3/1
23 000 ZADAR**

**KLASA: 601-01/17-01/27
URBROJ: 2198/01-36-01-17-1**

Zadar, 29. rujna 2017. godine

**KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „RADOST“
ZADAR**

Za pedagošku godinu 2017./2018.

Zadar, rujan 2017.

Kurikulum dječjeg vrtića „Radost“ Zadar za pedagošku godinu 2017./2018. donijelo je Upravno vijeće na svojoj 15. sjednici dana 29. rujna 2017. godine, uz prethodno utvrđivanje i raspravu na Odgojiteljskom vijeću.

Ravnateljica:

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Ustrojstvo programa.....	3
3. Materijalni uvjeti.....	11
4. Odgojno-obrazovni rad.....	13
5. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece.....	26
6. Obrazovanje i stručno usavršavanje djelatnika.....	27
7. Suradnja s roditeljima.....	29
8. Suradnja s vanjskim ustanovama.....	31
9. Vrednovanje programa.....	35
10. Financiranje programa.....	36
11. Zaključak.....	37

1. UVOD

Dječji vrtić Radost Zadar započeo je s radom sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Otvaranjem novih objekata te proširenja djelatnosti stvaraju se uvjeti za dijeljenjem na dvije odgojno-obrazovne ustanove 2006. godine, Radost i Sunce. Danas Dječji vrtić Radost u sklopu svoje ustanove ima 8 područnih objekata koji djeluju na području grada Zadra. Temeljem *Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju*, u našem vrtiću ostvaruju se redoviti programi njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece, te njihovim mogućnostima i potrebama.

Vrtić osigurava uvjete za ostvarivanje fleksibilnosti odgojno-obrazovnog procesa koja omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Fleksibilno strukturiran odgojno-obrazovni proces omogućuje izražavanje prijedloga, inicijativa i sugestija djece i odraslih, a prepostavka je tvorbe otvorenoga, razvojnoga, humanistički i sukonstruktivistički orijentiranoga kurikuluma ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja/skrbnika djeteta, stručnih djelatnika i ostalog osoblja u ustanovi ima za cilj primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitom razvoju. Temeljna nit vodilja odgojno-obrazovnog procesa u našoj ustanovi je ostvarivanje uvjeta u kojima djeca sudjeluju kao aktivni i ravnopravni partneri.

Važni ciljevi odgojno-obrazovnog rada jesu osiguravanje dobrobiti, cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Sukladno *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* potičemo i osnažujemo razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, a posebno u sklopu realizacije međunarodnog projekta „Demokracija u dječjem vrtiću“ (2014 – 2017) koji je realiziran u suradnji s predškolskim ustanovama iz Švedske, Turske, Španjolske i Litve. U ostvarivanju navedenih ciljeva svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa timskim radom i suradnjom razvijaju kurikulum u skladu s posebnostima vrtića, tj. prostorno-materijalnim i socijalnim okruženjem te u skladu s kulturom i tradicijom okruženja u kojem ustanova djeluje. Od pedagoške godine 2017. vrtić se uključuje u Erasmus+ projekt On the money Trail – Na tragu novca, tijekom kojeg će se djeca poučiti važnosti i vrijednosti novca u svakodnevnom životu. Glavno polazište u kreiranju kurikuluma jest shvaćanje djeteta kao cjelovitog bića, kao istraživača i aktivnog stvaratelja znanja, kao socijalnog subjekta sa

specifičnim potrebama, pravima i kulturom, kao aktivnog građanina zajednice te kao kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima.

Dječji vrtić Radost dugi je niz godina Vježbaonica studenata Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja te Odjela za pedagogiju.

U ovoj pedagoškoj godini djelatnost odgoja i obrazovanja obavlja se na osam lokacija u 41 odgojnih skupina i ukupno 804 djeteta.

2. USTROJSTVO PROGRAMA

PODACI O BROJU I RASPOREDU DJECE PO PODRUČNIM OBJEKTIMA I SKUPINAMA

R. Br.	OBJEKTI	DOB DJECE	BROJ SKUPINA	BROJ DJECE	BROJ ODGOJNO ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA
1.	«BILI BRIG»	1-3 god 3-4 god 4-6 god 5-6 god predškola	1 1 1 1 2	14 19 23 28 37	3 2 2 3 1
	UKUPNO		6	121	11
2.	«BOKANJAC»	1-3 god 3-4 god 4-6 god predškola	1 1 2 1	13 16 46 17	2 2 4 1
	UKUPNO		5	92	9
3.	«GALEB»	3-6 god 1-3 god 3-4 god 3-5 god 4-6 god 5-7 god predškola	1 2 1 1 1 2 2	18 33 20 21 24 53 25	2 4 2 2 2 5 1
4.	«GRIGOR VITEZ»		9	176	16
5.	«JADRAN»	3-6 god predškola	2 1	27 6	4 1
	UKUPNO		3	33	4
6.	«VOŠTARNICA»	1-3 god 3-4 god 4-5 god 5-7 god predškola	1 1 2 1 1	16 20 44 26 15	2 2 5 2 1
	UKUPNO		6	122	11
8.	«VRULJICA»	3-4 god 4-5 god 4-7 god predškola	1 1 3 1	18 15 66 17	2 2 7 1
	UKUPNO		6	116	11

		3-5 god	2	42	5
		5-7 god	3	63	7
9.	«VIŠNJIK»	predškola	1	25	1
	UKUPNO		6	130	12
	SVEUKUPNO		41	808	76

U pedagoškoj godini 2017./2018. upisano je ukupno 808 djece u 41 odgojnu skupinu:

- ▶ JASLICE 76 djece
- ▶ VRTIĆ 596 djece
- ▶ PREDŠKOLA 136 djece

Unutar redovnog programa ostvaruje se program za djecu s težim teškoćama u razvoju, u 11 odgojnih skupina.

3. MATERIJALNI UVJETI

Posebnu pozornost posvećujemo kvaliteti prostorno materijalnog okruženja i njenom utjecaju na kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa, svjesni činjenice da kvalitetno prostorno materijalno okruženje vrtića potiče različite, poželjne oblike socijalnog grupiranja djece, autonomiju djece i samoregulaciju njihovih aktivnosti te podiže razinu kvalitete učenja djece.

Pomno odabranom i pedagoški promišljenom ponudom materijala kreirat ćemo kvalitetno okruženje u kojem se dijete može kretati, biti neovisno i stvarati kvalitetne socijalne interakcije te angažirati svoje različite osjetilne modalitete i tako izravno doprinijeti svome razvoju.

Prostor je opremljen namještajem koji je u skladu s pedagoškim standardima i uklopljen u dobro strukturiran prostor koji je podijeljen na manje cjeline – centre aktivnosti:

- Centar za likovno izražavanje
  - poticanje djece na razvijanje i istraživanje vlastite kreativnosti, eksperimentiranje novim materijalima, razvijanje taktičkih sposobnosti, poticanje radoznalosti, mašte i inicijative
  - boje, papir, škare, drvene bojice, kreda, tkanine, tempere, drvo, lišće, pjesak, kistovi, flomasteri, konci, štapići, materijali za kolaž, glina, spužve, školjke, tjesto...
- Centar za građenje
  - poticanje socijalnih vještina, logičkog zaključivanja, motoričkih vještina, matematičkih vještina, koncentracije i kreativnosti, vještine rješavanja problema, razvoj govora
  - kocke različitih veličina i oblika, različitih materijala, različitih neoblikovani materijali, dašćice, kamenčići, figure ljudi, vozila, životinja, aviona....
- Centar za obiteljske i dramske igre
  - poticanje multisenzornog razvoja djeteta, kreativnog razmišljanja i rješavanja problema, poticanje izražavanja emocija, verbalnog izražavanja, razumijevanja o ljudima, o njihovim ulogama i ponašanjima, poticanje razvoja međuljudskih i društvenih vještina
  - kostimi, materijali za čišćenje, materijali za pripremu hrane, haljine, šeširi, kozmetika, maske, perike, različite kape, šalovi, lonci i zdjele, pribor za jelo, tanjuri, šalice, lončići, vase, zdjelice...
- Centar za početno čitanje i pisanje
  - prostor za pisanje (niz olovaka, flomastera, drvenih bojica, različiti papiri...)
  - knjižnica (primamljiv, udoban prostor koji „zove“ na čitanje, slikovnice, priče, informativne knjige, knjige brojalica, zagonetke i ostale različite knjige)

- mjesto izrade slikovnica i knjiga (papiri, spajalice, bušilice za papir, računalo s pisačem, plastifikator...)
  - Centar za matematiku i manipulativne igre
- razvijanje intelektualnih sposobnosti (uspoređivanje, usklađivanje, kategoriziranje...), govornih sposobnosti, razvijanje fine motorike, koordinacije očiju i ruku, socijalnih vještina...
- sredstva koje djeci nude konkretna, sistematicna iskustva brojenja, nizanja, računanja i uspoređivanja (oprema za mjerjenje – vase, mjerne šalice, ravnala, termometri...; brojevni nizovi; geometrijski uzorci od različitih materijala; različite kocke, slagalice, satovi, umetaljke, kovanice, magneti, perlice, gumbići...)
  - Centar za istraživanje prirode
- razvijanje promatranja, propitkivanja, uspoređivanja, klasificiranja, logičkog zaključivanja, komuniciranja...
- akvarij, vaga, barometar, baterije, sjemenke, kosti, epruvete, različite posudice, pincete, povećala, mikroskop, zemlja, oruđe za vrt, kantica za zalijevanje, mjerne šalice, neoblikovani materijali iz prirode...
- Centar za glazbu
  - poticanje intelektualnog razvoja djece, poticanje socio-emocionalnog razvoja, razvoja govora, motoričkog razvoja
  - različiti instrumenti (žičani, puhački, udaraljke...), materijali za proizvodnju zvukova (različite posude, kutije s rastresitim materijalima, sjemenke, tikvice, gumene trake, cijevi, žice, brusni papir, kocke, različite vrste boca...)
- Centar osame - prostor u kojem dijete ima mogućnost osame i drugi centri koji nastaju na osnovu dječjeg interesa.

Tako strukturiran prostor potiče djecu na samoorganiziranje u manjim skupinama što povoljno utječe na kvalitetu njihove komunikacije te započinjanje i razvoj aktivnosti.

Trudit ćemo se stvoriti ozračje u kojem je moguće istodobno zbivanje različitih aktivnosti djece, radno ozračje, slobodno kretanje i slobodan izbor sadržaja i djece s kojom će stupiti u aktivnost.

Vanjski prostor igrališta i djelomično natkrivenih terasa opremljen je primjerenim sadržajima i rekvizitima (pješčanik, tobogan, klackalice, ljudiške, penjalice, vrtuljak) potrebnim za pravilan, zdrav rast i razvoj djeteta.

4. ODGOJNO - OBRAZOVNI RAD

U skladu s *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj* u odgojno-obrazovnom procesu promicat ćemo planiranje, provođenje i vrednovanje odgojno-obrazovnog procesa utemeljenog na vrijednostima koje proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjelovit razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot te za stvaranje društva znanja i vrijednosti koje će omogućiti napredak i održivi razvoj. Vođeni vrijednostima znanja, identiteta, humanizma i tolerancije, odgovornosti, autonomije i kreativnosti unapređivat ćemo intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece.

Odgojno-obrazovnim procesom težit ćemo osiguravanju dobrobiti za dijete – osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit; obrazovna dobrobit; socijalna dobrobit. Važan će nam biti cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece, te razvoj njihovih kompetencija. Osnaživat ćemo razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje koje je obrazovna politika Republike Hrvatske prihvatala iz Europske unije:

- komunikacija na materinskom jeziku,
- komunikacija na stranim jezicima,
- matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovju,
- digitalna kompetencija,
- učiti kako učiti,
- socijalna i građanska kompetencija,
- inicijativnost i poduzetnost,
- kulturna svijest i izražavanje.

Cilj vrtićkog kurikuluma je istraživanjem svakodnevne odgojno-obrazovne prakse, te kontinuiranom refleksijom i samorefleksijom, stvarati i razvijati kulturu ustanove koja doprinosi djetetovoj osobnoj (emocionalnoj i tjelesnoj), obrazovnoj i socijalnoj dobrobiti te njegovom cjelovitom razvoju, odgoju i učenju, razvoju njegovih kompetencija.

U skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje svij rad temeljimo na vrijednostima u cilju dostizanja odgojno-obrazovnog djelovanje koje osigurava individualnu i društvenu dobrobit. Temeljne vrijednosti proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjelovit osobni razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine za europski suživot te za stvaranje društva znanja i vrijednosti koje će omogućiti napredak i održivi razvoj. Vrijednosti se izvode iz najboljeg humanističkog naslijeda društva i civilizacije, na pojedinačnoj i društvenoj razini. One predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i temelj odgojno-obrazovnog sustava od rane i predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja. Vrijednosti kojima se vodimo su:

Znanje: osiguravamo djetetu radost otkrivanja i učenja koje se najviše oslanja na igru – u takvim uvjetima dijete stječe kompetenciju „učenja učenja“, kao temelj ostvarivanja koncepta cjeloživotnog učenja.

Humanizam i tolerancija: oblikujemo odgojno-obrazovni pristup temeljen na suošjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i sposobljavanju djeteta za razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti te prava, obveza i odgovornosti drugih.

Identitet: omogućujemo djetetu oblikovati identitet „građanina svijeta“, a pritom sačuvati svoj nacionalni identitet i svoju kulturu te društvenu, moralnu, jezičnu i duhovnu baštinu.

Odgovornost: potičemo aktivno sudjelovanje djece u društvenom životu i promičemo njihovu odgovornost prema općem društvenom dobru, prirodi te prema sebi samima i drugima, omogućujemo slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti. Potičemo ih da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost.

Autonomija: potičemo inicijativnost i samoorganizacije djeteta u oblikovanju vlastitih aktivnosti, donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja

Kreativnost: prihvaćamo prirodnu kreativnost djeteta koju tijekom odgojno-obrazovnog procesa njegujemo, potičemo i razvijamo različitim oblicima izražavanja i stvaranja. Potičemo razvoj divergentnog mišljenja djeteta u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikacije.

4.1.

U odgojnom-obrazovnom procesu poticati ćemo one aktivnosti koje su zanimljive djeci obzirom na dob, interes, opće i posebne potrebe, sveukupne, intelektualne i ine potencijale djeteta. Vođeni idejom da djeca imaju različite intelektualne predispozicije i na različite načine misle i uče, procesu njihova odgoja i obrazovanja pristupati ćemo individualizirano, usklađeno potrebama i mogućnostima svakog djeteta ponaosob.

Bogatim, poticajnim okruženjem omogućiti ćemo istraživanja logičkih, matematičkih i fizikalnih fenomena i pojava (magneti – magnetizam, svjetlo – sjena...). Poticati ćemo dijete na istraživanje različitih mogućnosti organizacije prostora i rješavanje fizikalnih problema (ravnoteža, statika, kosina...). Nudit ćemo materijale različitih obila i tekstura te materijala za istraživanje zvukova, tonova, melodije i glazbe.

Jačati ćemo razvoj matematičkih kompetencija djece osiguravanjem bogatog okruženja potiče djecu na razmišljanje i rješavanje problema te stjecanje znanja o različitim matematičkim konceptima (brojevi i operacije brojenja, klasificiranje, sortiranje, razumijevanje odnosa, uspoređivanja, prepoznavanja i pisanja brojeva; stjecanje iskustava o različitim oblicima i strukturama; stjecanje iskustava prepoznavanja i uspoređivanja značajki poput težine, dužine, vremena i sl.).

Omogućiti ćemo aktivnosti istraživanja prirode i to izletima, posjetima farmama, vrtovima, obali, šumama te donošenjem raznih prikupljenih materijala u vrtić u bogat istraživački centar i nastavljanje aktivnosti.

Svjesni činjenice da se jezik razvija u bogatom govorno-komunikacijskom okruženju omogućiti ćemo razvoj aktivnosti u kojima djeca istražuju svoje govorno-komunikacijsko okruženje (govor, slušanje i pričanje priča, igre riječima, dramske aktivnosti, aktivnosti sa slovima, druženje i razgovor s drugom djecom i odraslima o temama koje su im zanimljive). Djeci će biti dostupni materijali za istraživanje i igre sa slovima koji pridonose razvoju predčitačkih i čitačkih umijeća djeteta (igre slovima, pokrivaljke, plakati, časopisi, papiri, olovke, škare, ljepila i sl.). Poticati ćemo ranu pismenost djeteta dajući mu priliku da korištenjem različitih izražajnih medija može izraziti svoja iskustva, konstruirati i rekonstruirati značenja svojih iskustava te ih razmijeniti s drugom djecom i odraslima (različite vrste simboličkih reprezentacija djeteta nastalih kao rezultat njegove namjere da zabilježi vlastite poruke – crteži, nizanje slika koji tvore priču, istodobno crtanje „pisanje“ slova u svim smjerovima ili samo s lijeva na desno i sl.).

Primjerenim okruženjem i podržavajućim pristupom odgojitelja omogućit ćeemo djetetu izražavanje vlastitih osjećaja, postavljanje pitanja i razumijevanje različitih segmenata čovjekova življenja u kontekstu njegove obitelji, odgojno-obrazovne ustanove, grada, države, globalne zajednice. Na taj način jačat ćeemo socijalne i građanske kompetencije djeteta i njegovo osposobljavanje za učinkovito sudjelovanje u razvoju demokratskih odnosa u vrtiću, zajednici i društvu na načelima pravednosti i mirovorstva.

U takvom kvalitetnom okruženju dijete će imati dovoljno materijala, prijatelja, dovoljno slobode i dovoljno vremena da može propitivati, revidirati i nadograđivati svoja početna razumijevanja, iskušavati različite strategije rješavanja problema i jačati percepciju sebe kao uspješne i kompetentne osobe.

4.2.

Odgojitelji će pripremati situacije učenja za djecu različitih kompetencija, izravno i neizravno sudjelovati u aktivnostima djece te osiguravati dostupnost različitih izražajnih medija. Pozornim praćenjem, promatranjem i slušanjem djeteta, da bi ga što bolje razumio odgojitelji će primjereno poduprijeti aktivnosti djeteta. Poticat će dijete na razmišljanje, razrješavanje i argumentiranje u svrhu proširivanja postojećih znanja i razumijevanja. Koristit će poticajna pitanja koja potiču produbljivanje razumijevanja djeteta, logičko razmišljanje i zaključivanje djeteta, te pitanja koja od djeteta traže razrješenja. Poticat će se divergentno mišljenje djeteta tj. traganja za više rješenja u kojima se odstupa od jednog najlakšeg, već upoznatog rješenja koje odgovara jednoznačnom konvergentnom mišljenju.

Odgojitelj će poticati djecu na suradničko učenje kroz rasprave (reorganiziranja, redefiniranja i revidiranje ideja i načina razmišljanja djece, te zajedničko stvaranje novih razumijevanja). Djecu će se poticati na planiranja vlastitih aktivnosti i procesa učenja, od ustanovljavanja postojećih znanja preko iznošenja pretpostavki i planiranja uz bilježenje do aktivnosti i dokumentiranja otkrića i novih uvida te izvještavanja i refleksije. Pri tome će se brinuti o kvaliteti iskustava djece u procesu te o kompetencijama koje djeca imaju priliku koristiti i razvijati.

Postavljanjem pitanja namijenjenih poticanju refleksivnog i metakognitivnog mišljenja djece odgojitelj će poticati djecu na samoevaluaciju vlastitog učenja i „učenja učenja“. Isto tako poticat će djecu na samoevaluaciju svoje komunikacije i suradnje u aktivnostima učenja koristeći

pri tom raznovrsnu dokumentaciju. Djeca i odgojitelji se shvaćaju kao ravnopravni partneri koji koegzistiraju u procesu ravnopravnog sudjelovanja, recipročne komunikacije i kontinuiranog zajedničkog učenja, međusobno se vode i podržavaju.

4.3.

Vrtički kurikulum razrađen je po odgojno-obrazovnim programima a u našem vrtiću provodimo:

- redoviti desetsatni program,
- program prevencije i sigurnosti djece u dječjem vrtiću,
- sportski program,
- program engleskog jezika,
- program predškole,
- program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi,
- program za roditelje „Rastimo zajedno“.

4.3.1.

Redoviti program temelji se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerrenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja. Odgojno-obrazovni rad temeljimo na vrijednostima (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost) kojima nastojimo unaprjeđivati intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece. Redovitim programom usmjereni smo na osiguravanje dobrobiti za dijete te na cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta i razvoj kompetencija. Svjesni činjenice da kvaliteta odgoja i obrazovanja djece proizlazi iz kvalitete njihovog svakodnevnog življjenja, toj kvaliteti posvećujemo veliku pozornost.

Kontinuirano stvaramo primjerno odgojno-obrazovno okruženje u kojem dijete ima priliku ostvarivati raznovrsne interakcije (s prostorom, materijalima, drugom djecom i odraslima) i tako podupirati različite aspekte cjelovitog razvoja, odgoja i učenja. Stvaramo organizacijske uvjete koji djeci omogućuju istraživanje različitih fenomena te stjecanje raznovrsnih iskustava, znanja i razumijevanja i osiguravamo nemetljivu potporu učenju djeteta, potičući tako njegovo samostalno otkrivanje, razmišljanje, rješavanje problema.

Osiguravamo pravo djeteta na jednakost šansi i uživanje jednakih prava za sve, trudeći se povećavati kvalitetu odnosa, suradnje i tolerancije. Isto tako pozornost posvećujemo stvaranju inkluzivnog okruženja u kojem se prepoznaje i prihvata subjektivitet svakog djeteta te svaki oblik različitosti djece i njihovih obitelji. Inkluzijom omogućujemo djeci s posebnim potrebama mogućnost promatranja i oponašanja dobrih modela učenja te životnih interakcija s djecom koja nemaju teškoća i razvoj osobnih kompetencija kroz svakodnevne spontane i planirane situacije. Osnažujemo inicijativu djece, cijenimo ju i uzimamo u obzir kao osnovu promišljanja različitih segmenata odgojno-obrazovnog procesa i tako potičemo aktivno sudjelovanje i suodlučivanje djeteta, življene demokracije.

4.3.2.

Program prevencije i sigurnosti djece provodi se u cilju planskog osiguravanja da organizacijski, materijalni i socijalni uvjeti u kojima dijete boravi budu takvi da je dijete zaštićeno i sigurno te u cilju postizanja maksimalnog ublažavanja štetnih posljedica svih rizičnih situacija. Cilj prevencije kod djece rane i predškolske dobi je postavljanje temelja pozitivnog odnosa prema sebi i životu uopće.

Problemu sigurnosti djeteta pristupamo integrativno uvažavajući različite aspekte sigurnosti i mjera zaštite. Brinemo o:

- fizičkim mjerama zaštite – sigurnosti okruženja;
- mjerama za očuvanje i unaprjeđenje djetetovog zdravlja;
- sigurnosti ozračja – psihosocijalnim mjerama zaštite;
- aktivnostima samozaštite i samoočuvanja djeteta.

Na taj način osiguravamo ne samo sigurnost fizičkog okruženja već i dobro djetetovo osjećanje u psihosocijalnom smislu (dijete se i osjeća sigurno), te osposobljavanje djeteta da i samo skrbi za svoju sigurnost kako ne bi isključivo ovisilo o nadzoru odraslih.

Zadaće programa su:

- unaprjeđenje fizičkih mjera zaštite unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića;
- unaprjeđenje organizacijskih uvjeta rada radi pojačanog nadzora nad sigurnošću djeteta;
- konkretizacija zadaća za svakog zaposlenika;

- promišljanje razvojno primjerenih metoda odgojne prakse i unaprjeđenje rada u različitim aspektima odgojnog procesa;
- intenzivan rad na razvoju znanja, vještina i navika djeteta koje pomažu razvoju samostalnosti, samokontrole i samozaštite djeteta;
- razvoj partnerstva obitelji i vrtića;
- kontinuirano informiranje i educiranje svih zaposlenika u vrtiću.

4.3.3.

Nastavljamo s realizacijom sportskog programa kojeg provodi kineziolog u suradnji s odgojiteljima. Cilj sportskog programa je pružiti djeci mogućnost stjecanja osnovnih znanja, vještina i navika potrebnih za prilagodbu novim, složenijim motoričkim aktivnostima kao i zadovoljavanje njihove biološke potrebe za kretanjem i igrom.

Zadaće sportskog programa su: ospozobljavanje djece za slobodno i stvaralačko izražavanje kretnji u sportu, stvoriti povoljne uvjete za rad funkcionalnih mehanizama organizma, razvoj prostorne i vremenske orientacije, provoditi značajnu aktivaciju mišića trupa, s ciljem poticanja normalnog razvoja skeleta, utjecaj na povećanje krvožilnog i dišnog sustava, moguće usmjeravanje djece u neki od sportskih klubova ukoliko pokazuje interes i potencijal za određenu sportsku granu ili određeni sport.

Odgojno obrazovni ciljevi ovog programa su raznovrsni. Jedan od glavnih ciljeva bila bi socijalizacija djece sudjelovanjem u sportskim aktivnostima. Samim aktivnostima djecu potičemo na moguću suradnju i pomaganje, spoznaju važnost poštivanja spolnih i dobnih razlika te stvaraju navike svakodnevnog vježbanja.

Treba napomenuti da program informira o pravilima ponašanja na sportskim terenima te pravilima igre svakog pojedinog sporta.

4.3.4.

Program ranog učenja engleskog jezika djece predškolske dobi (5,30 satni program) provodimo u PO Voštarnica, u mješovitoj odgojnoj skupini djece kao poseban program u sklopu redovitog programa vrtića. Cilj programa je osigurati kvalitetno, poticajno i ugodno okruženje za

življenje djece u vrtiću kojim ćemo razvijati i podržavati interes djeteta za usvajanje engleskog jezika te ga poticati na komunikaciju na engleskom jeziku. Zadaće programa su:

- osigurati kvalitetno, poticajno i ugodno okruženje za življenje djece u vrtiću;
- organizirati prostor tako da djeluje poticajno na aktivnosti djece te da zadovoljava njihove osnovne potrebe za istraživanjem, učenjem, kretanjem, zajedničkim aktivnostima i igrama;
- osigurati dovoljno vremena za kvalitetnu suradnju, komunikaciju i zajedničko djelovanje s roditeljima;
- osigurati kvalitetna audiovizualna sredstva i razna druga didaktička sredstva za rano učenje engleskog jezika;
- pokušati realizirati takve odnose u skupini kako bi proces učenja engleskog jezika bio što sličniji učenju materinskog jezika (situacijski pristup);
- situacijskim učenjem i spontanom interakcijom postupno uspostavljati komunikaciju s djecom na engleskom jeziku;
- osigurati kvalitetnu suradnju i komunikaciju djece i odgojitelja te djece međusobno na materinskom i engleskom jeziku;
- razvijati osjećaj sigurnosti i samopouzdanja u spontanom izražavanju na stranom jeziku;
- razvijati humanistički pristup kroz upoznavanje kulture i načina življenja drugih naroda.

Ovim programom potičemo djecu da u prirodnoj, svakodnevnoj komunikaciji s odgojiteljem (na hrvatskom i engleskom jeziku) uče pjesmice, brojalice, jednostavne rečenice, fraze i upute na engleskom jeziku. Na taj način, putem igre, priča, igrokaza i dramatizacije lako i spontano djeca će usvajati osnovni rječnik engleskog jezika, jezične strukture, ritam, intonaciju i izgovor, stjecati sigurnost u izgovoru i razvijati zanimanja za strani jezik, zemlju i kulturu iz koje jezik dolazi.

4.3.5.

„Program predškole je obvezni program odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini dana prije polaska u osnovnu školu i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj“ (*Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole*, Narodne novine, broj 107/2014). Godina prije polaska u školu obvezna je godina predškolskog odgoja i obrazovanja za svu djecu u Republici Hrvatskoj. Ovim programom osigurat ćemo prilike za stjecanje kvalitetnog

institucijskog predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu koja nisu obuhvaćena nijednim oblikom redovnog programa vrtića, a u godini su prije polaska u školu. Program će se provoditi i s djecom koja su obuhvaćena desetsatnim redovitim programom i biti će integriran unutar njega.

Program predškole odražava vrijednosti, ciljeve, načela i polazišta istaknuta u *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* i sadrži značajke kurikuluma vrtića. Cilj programa je stvaranje optimalnih uvjeta za razvijanje i unapređivanje vještina, navika i kompetencije te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će djetetu pomoći u prilagodbi na nove uvjete, života, rasta i razvoja u školskom okruženju.

U neposrednom radu težit ćeemo individualizaciji odgojno-obrazovnog procesa, uvažavajući sve aspekte razvoja djeteta. Dijete će se u aktivnosti uključivati prema vlastitom interesu i razvojnim sposobnostima. Uvažavat će se njegove individualne razlike i sposobnosti obzirom na istu kronološku dob, intelektualne snage i sposobnosti (zastoji, nazadovanja, individualni interesi, ubrzanja, nadarenost...).

Unapređivat ćeemo intelektualni, društveni, moralni i duhovni razvoj djeteta kroz stjecanje znanja, vještina i navika, kroz izgrađivanje identiteta, humanizma i tolerancije, odgovornosti, autonomije i kreativnosti. Osigurat ćeemo takve interakcijske odnose s djecom kojima će stjecati sigurnost i samopouzdanje, osjećaj napredovanja i uspjeha, pozitivnu sliku o sebi kao kompetentnoj osobi. U provođenju ovog programa jedna od važnijih odrednica biti će uključivanje roditelja u proces odgoja i obrazovanja.

4.3.6.

Program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi (5,30 satni program) provodimo u PO Vruljica u mješovitoj odgojnoj skupini kao poseban program u sklopu redovitog programa vrtića. Cilj programa je razvijati religioznu dimenziju djeteta utemeljenu na vrednotama Evanđelja.

Zadaće programa su:

- pomagati djetetu da raste u povjerenju u samoga sebe i tako sve više postaje osoba;
- odgajati dijete za odgovorno ponašanje u svijetu koji ga okružuje;
- pobuditi u djetetu one duhovne snage kojima će na ispravan način doživljavati transcendentnost ljudskog života i svijeta uopće;

- zadovoljiti djetetovu potrebu za „pripadanjem“ i za „ljubavlju“ te na temelju tog iskustva upućivati ga na odnos, susret i autentično približavanje Bogu;
- pobuditi djeće čuđenje i divljenje te iskrenu i duboku radost prema Bogu Stvoritelju metodom stvaralačkog pripovijedanja i izražajnog čitanja biblijskih i književno-umjetničkih tekstova za predškolsku dobu, komunikacijom sa simbolima, molitvenim izražavanjem i liturgijskim slavljenjem;
- omogućiti djetetu da metodom igre doživljava i upoznaje temeljne poruke Evangelija;
- zadovoljiti djetetovu potrebu za uspostavljanjem autentičnog osobnog odnosa između njega i poruke vjere;
- uvoditi dijete u prijateljsku komunikaciju s Bogom putem osobnoga molitvenog izražavanja;
- razvijanje osjećaja povjerenja, zahvalnosti darivanja, suosjećanja i suradnje s bližnjima;
- Osigurati djetetu kvalitetu življenja, razvijajući temeljne i bitne odrednice čovjekova „bitka“ – ljepotu istinu i dobrotu;
- omogućiti djetetu da se susretne s dobrim primjerima, odnosno pozitivnih uzorima u životu svoje uže i šire okoline, koji ostvaruju ljudske i kršćanske vrednote, s ciljem integracije i ispravnog poistovjećivanja;
- pomagati djetetu u uspostavljanju autentičnih odnosa s drugima, osobito različitim, koji imaju drugačije religiozne navike i ponašanja, u predškolskoj ustanovi i životu uopće (*Program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi*, Nacionalni katehetski ured HBK, Zagreb, 2001.).

4.3.7.

Program za roditelje „Rastimo zajedno“ provodimo od 2009. godine. Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo „Prve tri su najvažnije“ s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djeteta.

Glavni cilj programa je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojem roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima, razmjenjuju ideje o načinima na koji žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svome djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja

te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta kao i o roditeljstvu na dobrobiti djeteta i roditelja. Svrha programa radionica je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koje roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj roditelja i djeteta.

4.4.

Pratit ćemo i provjeravati koliko je odgojno-obrazovni rad u odgojno-obrazovnom procesu usklađen s potrebama svakog djeteta i koliko je učinkovit u poticanju razvoja djeteta. Analizom sadržaja i aktivnosti, refleksijom prakse redovito ćemo provoditi valorizaciju utemeljenu na:

- individualni portfolio (individualna dokumentacija o djeci, postignuća, foto, audio i video zapisi)
- uratci djece - individualni i zajednički (slike i crteži djece, pisani uratci djece – simbolima, improviziranim grafikonima, izrađene slikovnice, verbalni izričaji djece – hipoteze, diskusije, pitanja, glazbeni izričaji, izričaji pokretom, dramski izričaji, trodimenzionalni radovi djece...)
- samorefleksije djece – dokumentacija djece (različiti individualni i zajednički uratci, prikazi, grafičke reprezentacije, konstrukcije, snimke razgovora, foto i video snimke, plakati i panoj)
- narativni oblici – bilješke za odgojitelje i druge stručne djelatnike vrtića, djecu, roditelje, profesionalnu zajednicu učenja, izložbe i prezentacije
- opservacije postignuća djeteta – praćenje postignuća i sposobnosti (anegdotske bilješke, foto i video zapisi)
- individualni i grupni portfolio – individualna i zajednička dokumentacija o različitim aspektima okruženja i njihovojo ulozi u oblikovanju kurikuluma, različitim iskustvima i aktivnostima djece, različitim socijalnim interakcijama djece, različitim oblicima suradnje s roditeljima i drugim čimbenicima

U skladu s *Pravilnikom o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću* (Narodne novine, broj 83/01) vodit ćeemo pedagošku dokumentaciju:

- Imenik djece
- Evidencijske liste dolaznosti
- Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine koja sadrži:
  - orijentacijski plan i program odgojno-obrazovnog rada za određeno razdoblje (razvojne zadaće, organizacijski i materijalni uvjeti za ostvarivanje zadaća, aktivnosti za ostvarivanje razvojnih zadaća, suradnja sa sustručnjacima, roditeljima i drugima radi ostvarivanja postavljenih zadaća, važni datumi);
  - tjedni plan i program odgojno-obrazovnog rada (naziv i slijed aktivnosti za odgojnu skupinu i djecu iz drugih skupina, poslovi nužni za ostvarivanje tjednog plana i programa rada);
  - dnevnik rada (planirani poticaji za aktivnosti – individualne, grupne, zajedničke, iskorišteni situacijski poticaji, zapažanja o aktivnostima i ponašanju djece u odnosu na postavljene zadaće za djecu odgojnih skupina i za djecu drugih skupina, suradnja sa sustručnjacima i roditeljima);
  - zajedničke aktivnosti djece i odraslih (izleti, druženja, svečanosti...), priprema, zapažanja i zapisi;
  - roditeljski sastanci (priprema, zaključci, zabilješke o radu s roditeljima – individualni, skupni i drugo);
  - vrednovanje ostvarenog plana i programa (vrednovanje uvjeta, ostvarivanje plana i programa, vrednovanje ostvarenosti razvojnih zadaća);
  - zabilješke i napomene.
- Individualni plan i program stručnog usavršavanja.

Na razini ustanove vodit će se dokumentacija:

- Godišnji plan i program rada ustanove
- Godišnje izvješće
- Dosje djece s posebnim potrebama
- Knjige zapisnika o radu stručnih tijela
- Ljetopis

- Plan i program za odgojitelje pripravnike i članove stručnog tima
- Godišnji plan i program rada članova stručnog tima
- Matične knjige

5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece u Dječjem vrtiću „Radost“ sadrži rad na realizaciji planiranih zadaća:

- njega djeteta s obzirom na dob i moguće posebne potrebe djece (jaslice), stvaranje sigurnog i poticajnog okruženja i sveg potrebnog za zadovoljavanje potreba djece u dječjem vrtiću,
- rad na realizaciji zadaća skrbi o pravilnom tjelesnom rastu i razvoju, motoričkih sposobnosti, boravka na zraku, primjerenim tjelesnim aktivnostima.
- nakon završetka projekta praćenja kvalitete zraka u dječjim vrtićima na području grada Zadra, provesti potrebne mjere za poboljšanje dobrih mikroklimatskih uvjeta u prostorima vrtića gdje je potrebno
- rad na prevenciji bolesti, edukaciji djece, odgojitelja i roditelja, praćenje pobola,
- rad na planiranim preventivnim aktivnostima i stalna suradnja sa ZZJZ Zadar i pedijatrijskom službom, s posebnim naglaskom na razvijanju znanja, vještina i sposobnosti očuvanja zdravlja i sigurnosti djece u dječjem vrtiću
- rad na osiguranju pravilne prehrane prilagođene dobi djeci, prehrane za djecu s alergijama, te posebnim potrebama u prehrani; stalna suradnja s roditeljima i vanjskim suradnicima,
- praćenje antropometrijskih parametara i obrada istih s obzirom na dob djeteta.
- rad na zadaćama koje osiguravaju pravilne i kvalitetne higijensko – sanitарne uvjete u vrtićima
- kod provođenja sportskog programa, prostore sportskih dvorana i pripadajuće prostore čiste i održavaju, te brinu o higijeni prostora spremачice pripadajućeg objekta
- u vrtićima implementiran HACCP sustav i vodi se sva potrebna dokumentacija.

6. OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Jedno od načela *Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* je otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unaprjeđivanje prakse. Sukladno tome stručni djelatnici bit će kontinuirano uključeni u redovite programe edukacije za djelatnike predškolskog odgoja i obrazovanja sa stalnom motivacijom za daljnje učenje, pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko cjeloživotno obrazovanje u skladu sa zakonskim propisima i pravilima struke.

Cilj nam je stvarati i razvijati kulturu istraživanja i učenja, to jest sukonstruiranje znanja svih sudionika odgojno-obrazovne ustanove. Sustavno i kontinuirano nastojimo osnažiti istraživačke i refleksivne kompetencije te razviti senzibilitet za prepoznavanje stvarnih potreba, interesa i razumijevanja djeteta uz stvaranje kvalitetnih odnosa. Stručno usavršavanje odgojnih djelatnika provodit će se putem sljedećih oblika:

- Individualno stručno usavršavanje odgojnih djelatnika**

Individualno stručno usavršavanje odvijat će se u vidu kontinuiranog praćenja stručne literature te odabranih tema i sadržaja projekata kao i putem drugih oblika stručnog usavršavanja izvan ustanove (kongresi, stručni simpoziji, seminari, radionice i sl.) prema Katalogu stručnih skupova. Odgojitelji i stručni suradnici izradit će Individualni plan i program stručnog usavršavanja (sve sadržaje, oblike usavršavanja, literature, broj sati).

- Skupno stručno usavršavanje**

odvijat će se putem Odgojiteljskih vijeća i stručnih skupova i radionica unutar Ustanove.

- Timski rad u vrtićkom objektu:**

- refleksija prakse – profesionalni razvoj odgojitelja i stručnih suradnika usmjeren na razvoj istraživačkih i refleksivnih umijeća
- zajedničko osmišljavanje uvjeta (prostornih, vremenskih, komunikacijskih) u cilju poboljšanja kvalitete boravka djeteta u vrtiću

- suradničko učenje i timski rad
- poticanje prirodnog učenja u institucijskom kontekstu
- dekodiranje, dokumentiranje i vrednovanje prakse od strane odgojitelja, djece, roditelja, stručnih suradnika u kontekstu vrtića čime želimo:
  - identificirati poznato, ali i nepoznato u našoj praksi
  - otkrivati one elemente koji su važni za unapređivanje pedagoške prakse
  - misliti, promišljati i objašnjavati naše akcije i reakcije
  - otkrivati manjkavosti vlastita rada
  - predočavati i popularizirati ostvarene rezultate

• **Usavršavanje izvan ustanove**

Stručno usavršavanje odgojnih djelatnika odvijat će se u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za odgoj i obrazovanje prema Katalogu stručnih skupova. Iskustva sa skupova biti će prezentirana na Odgojiteljskim vijećima i drugima stručnim skupovima unutar vrtića.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelje to jest skrbnike djeteta prihvaćamo i poštujemo kao ravnopravne članove vrtića – partnere koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima i vlastitom kulturom te time pridonose kvaliteti odgojno – obrazovnog procesa u cjelini.

Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalih djelatnika u ustanovi pomaže nam primjereno odgovoriti na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cijelovitu razvoju. Međusobno povjerenje, poštovanje, empatija, iskrenost i plemenitost vodi ka interakciji među odgojiteljima i roditeljima koja djeci pruža kvalitetnije i raznovrsnije poticaje, omogućuje im kvalitetniju i raznovrsniju komunikaciju. Partnerski odnos odgojitelja i roditelja doprinosi boljem razumijevanju djece i razumijevanju i zadovoljavanju njihovih potreba, interesa i osjećaja te istodobno odgojiteljima, roditeljima i djeci pruža priliku za življenje i učenje demokratskih načela slobode izbora, usuglašavanja stavova, razumijevanja, suradnje, tolerancije i odgovornosti.

Uvažavajući roditelja kao kompetentnog sudionika odgojno – obrazovnog procesa i prvog odgojitelja svoga djeteta trudimo se biti pomoć i potpora u osnaživanju obitelji u pružanju roditeljske skrbi s krajnjom svrhom dobrobiti djeteta.

„Uspješno partnerstvo roditelja i odgojitelja nije slučajno. Ono je rezultat promišljenih, sustavnih i uspješnih aktivnosti koje praktičari provode u ustanovama koje promiču kvalitetno partnerstvo s obiteljima“ (Ljubetić, 2014:57).

Suradnju s roditeljima ostvarivat ćemo sljedećim oblicima:

- Komunikacijski roditeljski sastanci putem kojih se nastoji senzibilizirati sudionike na razvojne potrebe djeteta i njegovu dobrobit
- Radionice:
  - kreativnog izražavanja za djecu i roditelje (tematski vezane uz razne prigode)
  - edukacijskog tipa o temama koje interesiraju roditelje („Uloga roditelja u razvijanju djetetove slike o sebi“, „Slušam li svoje dijete“, „Kako prepoznati i rješavati probleme u odgoju“ i sl.)
  - uključivanje roditelja u radionice „Rastimo zajedno“ i „Rastimo zajedno plus“ (ciklus od 11 radionica)

- Zajedničke aktivnosti roditelja i djece:
  - uključivanje roditelja u program prema njihovim interesima i sposobnostima (aktivno sudjelovanje roditelja u pojedinim segmentima odgojno – obrazovnog procesa, izleti, posjete gradskim znamenitostima, posjet radnom mjestu roditelja, sudjelovanje roditelja u cilju realizacije aktivnosti tijekom projekta, roditelj suorganizator ili organizator aktivnosti)
- Kutić za roditelje:
  - teorijske informacije iz područja pedagogije, psihologije, medicine....(kratki, jasni tekstovi)
  - informacije o tijeku provođenja vrtićkog kurikuluma, o izboru igračaka, slikovnica, didaktičkih pomagala i sl.
  - sugestije za tv emisije, filmove, igrice ...
  - izvješća iz pojedinih projekata
  - pohvale, podrške
  - roditelji volonteri u odgojnoj skupini
  - obilježavanje blagdana i zajedničke proslave roditelja i djece
- Uključivanje roditelja u planiranje, praćenje, dokumentiranje postignuća i kompetencija djeteta te vrednovanje postignuća programa
- Individualni razgovori s roditeljima (stručni, savjetodavni rad s roditeljima)
- Pisana komunikacija – ankete, upitnici, pismena vrednovanja procesa i sl.
- Web stranica vrtića:
  - mogućnost uvida u razne informacije i aktivnosti u našem vrtiću
  - mogućnost direktnog komentiranja, predlaganja, kritiziranja, pohvaljivanja

8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Odgojno-obrazovni proces obogaćivat ćeemo sadržajima iz kulture, sporta, stranih jezika, izletima, posjetima, zdravstvenim i sportskim programima, uključivanjem djece u društvena događanja u širem socijalnom okruženju i slično.

U povezivanju s društvenom sredinom poticati ćemo takve socijalno-emocionalne veze i odnose, koji će pridonositi razini razumijevanja i doživljavanja prezentiranih sadržaja i aktivnosti.

U suradnji s javnim i kulturnim institucijama (verificiranih programa), provoditi ćemo slijedeće:

- jačanje društvene svijesti o važnosti poštivanja prava djeteta, osobito u zadovoljavanju općih i posebnih potreba djeteta (informiranost, edukacija, korištenje prostora, sudjelovanje djeteta, prezentiranje prakse, razumijevanje i procjena ostvarenog, uključivanje vanjskih čimbenika, oblici pomoći, suradnja, podrška...);
- populariziranje dostignuća odgojne prakse vrtića;
- uključivanje djece i odgojitelja u različite programe s roditeljima i vanjskim suradnicima u okruženju vrtića i šire.

Surađivat ćemo s(a):

- osnovnim školama:
  - prijenos relevantnih podataka o djeci
  - usklađivanje odgojno-obrazovnog prostora kao osnove za daljnje učenje, a osobito radi odgovarajućeg prijelaza iz vrtića u školu i kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
  - posjet djece osnovnim školama
  - polazak djeteta u školu.

- Sveučilištem u Zadru

S odjelom za izobrazbu učitelja i odgojitelja:

- realizacija programa studentske prakse studenata 1., 2. i 3. godine predškolskog odgoja
- realizacija studentske prakse studenata učiteljskog studija
- zajednički radni sastanci profesora metodika, mentora i pedagoga u realizaciji pojedinih segmenata odgojno – obrazovnog procesa.

S odjelima za izobrazbu profesora pedagogije i psihologije

- realizacija studentske prakse studenata pedagogije
- suradnja u pojedinom projektima.

• Kazalištem lutaka:

- realizacija programa kazališnih i lutkarskih predstava za djecu

• ostalim kulturnim ustanovama:

- Muzejom antičkog stakla - suradnja u realizaciji radionica za djecu u muzejskom prostoru
- HKK
- Gradskom knjižnicom – nastavak suradnje pri realizaciji zajedničkog projekta *Zbirčica* za djecu i roditelje u PO Bokanjac; suradnja u sklopu projekta *Bibliobus* u vrtiću
- Arheološkim muzejom
- Narodnim muzejom
- Gradskom ložom

• Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta i Agencijom za odgoj i obrazovanje:

- planiranje, programiranje i valorizacija
- stručni skupovi (seminari, simpoziji – prema Katalogu stručnih skupova)
- informacije i inovacije u svrhu unapređivanja odgojno – obrazovnog procesa

• Županijskim i Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i znanost:

- razrada i usvajanje kriterija prioriteta upisa u dječje vrtiće
- prilikom otvaranja novih vrtičkih objekata ili odgojnih skupina
- u realizaciji pojedinih programskih sadržaja (blagdanski, razne manifestacije, Božićni koncert, Karnevalić, Dječja olimpijada)

• drugim ustanovama koje doprinose povećanju kvalitete osnovne djelatnosti:

- Zavodom za javno zdravstvo, s Domom zdravlja i Općom bolnicom
- Čistoćom d.o.o. – sadržaji i aktivnosti vezani za Ekološki program
- Centrom za socijalnu skrb

- Domom umirovljenika (posjete i zajedničke aktivnosti povodom blagdana)
  - Domom za stare i nemoćne Sv. Frane (posjete i zajedničke aktivnosti povodom blagdana), sa Župnim uredima i vjerskim vrtićima (realizacija programa vjerskog odgoja, posjete župama, blagoslov vrtića)
  - Pučkim otvorenim učilištem
  - Policijskom upravom Zadar
  - Javnom vatrogasnem postrojbom grada Zadra
  - Nasadima d.o.o. Zadar – sadržaji i aktivnosti vezani uz ekološki program
  - Magnolijom d.o.o. Zadar – sadržaji i aktivnosti vezane uz ekološki program
  - Vodovodom d.o.o.
  - Međunarodnom eko - školom „Lijepa naša“
  - Udrugom za Down sy.
  - HRT-om
  - HAK-om
  - Državnom upravom za zaštitu i spašavanje
  - Gorskom službom spašavanja
- ostalim dječjim vrtićima:
- Dječjim vrtićem „Sunce“, razmjena informacija i inovacija u svrhu unapređivanja odgojno – obrazovnog rada
  - Dječjim vrtićem „Latica“ radi integracije djece s posebnim potrebama u naš vrtić
  - Dječjim vrtićima „Žižula“ i „Loptica“ pri realizaciji sportskog programa
- Centrom Rastimo zajedno:
- provođenje Rastimo zajedno i Rastimo zajedno plus programa,
  - edukacija djelatnika i intervizija voditelja programa
- Agencijom za mobilnost:
- suradnja s ciljem edukacije i informativnih aktivnosti koje omogućuju kvalitetnu pripremu za razvoj projektnih prijedloga

- provedba projektnih aktivnosti u sklopu Erasmus+ programa u projektu *Demokracija u dječjim vrtićima* koje će se provoditi u suradnji s vrtićima iz Švedske, Litve, Španjolske i Turske

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Pod osiguravanjem kvalitete podrazumijeva se i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada što je vrlo složen proces. Obuhvaća ukupnost funkcioniranja ustanove, pravnu uređenost – primjena pedagoških standarda, stalno unaprjeđivanje profesionalnih kompetencija i pojedine segmente – praćenje napredovanja djece, poštovanje prava djece, roditelja i ostalih čimbenika, inkluzija djece s posebnim potrebama, osposobljavanje svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa za kontinuiranu samoprocjenu i dr.

Samovrednovanje je sustavan unutarnji proces koji ne obuhvaća samo postignuća već i procese, odnose i uvjete unutar kojih se ostvaruje odgojno-obrazovni proces.

Raditi će se na razvoju kontinuiranog samovrednovanja (edukacija za samoprocjenu, konstrukcija upitnika osobne evaluacije) kao najvažnijeg procesa unaprjeđivanja odgojno-obrazovne prakse.

Vrednovanje će se vršiti i na osnovi konkretnih pokazatelja rada, na osnovi propisane pedagoške dokumentacije te na osnovi konkretnih materijala nastalih u neposrednom radu s djecom. Provoditi će se i procjena roditelja o pojedinim aspektima rada.

Osiguravanje kvalitete nije statično pitanje koje ima jedan točan odgovor. To je vrlo složen proces kojeg su često uhvatljivi tek pojedini elementi. Važno je usmjerenje ka trajnom unaprjeđivanju odgojno-obrazovnog rada.

10. FINANCIRANJE PROGRAMA

Sredstva za obavljanje djelatnosti, odnosno redovito poslovanje vrtića osiguravaju se iz:

- proračuna Grada Zadra
- uplate roditelja
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Sportski program, Program katoličkog vjerskog odgoja, Program prevencije i sigurnosti djece, Program predškole i Program za roditelje „Rastimo zajedno“ roditeljima se ne naplaćuju dodatno već su uključeni u cijenu vrtića.

Program ranog učenja engleskog jezika financiran je uplatom roditelja (cijena se definira u suradnji s Odjelom za odgoj i školstvo Grada Zadra).

11. ZAKLJUČAK

Poštujući zakonske propise i podzakonske akte koji definiraju prava i obveze ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, izradili smo Kurikulum vrtića čija su polazišta znanstvene studije ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, dosadašnja praksa dječjeg vrtića „Radost“ Zadar te postojeći dokumenti: *Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)*, *Konvencija o pravima djeteta (2001.)*, *Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)*, *Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)*, *Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)*, *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.)* i *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)*.

Vrijednosna uporišta u izradi kurikuluma bila su nam:

- Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa (razvoj vrtića u smjeru kvalitetne zajednice koja uči)
- Partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom (otvorenom, podržavajućom i ravnopravnom komunikacijom obitelji i vrtića primjерено odgovarati na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu razvoju)
- Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju (kvalitetna suradnja među različitim razinama odgojno-obrazovnog sustava)
- Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse (kontinuirano istraživanje i unapređivanje kvalitete odgojno-obrazovnog procesa)

Usmjereni smo na temeljne vrijednosti *Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj* i opredijeljenost hrvatske obrazovne politike za cjeloviti osobni razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje baštine Republike Hrvatske, za europski suživot te za stvaranje društva znanja i vrijednosti koje omogućuju napredak i održivi razvoj. Znanjem, identitetom, humanizmom i tolerancijom, odgovornošću, autonomijom i kreativnošću nastojimo planirati i djelovati na cjelokupni razvoj djeteta.

Vrtić smo gdje se djeca igraju i raduju, istražuju i otkrivaju, uče surađujući s drugom djecom i odraslima.